

ligere Finansudvalg været indstillet til Ministeriet, at det skulde foranstalte disse Hovedgaarde folgte, og med Hensyn til Mørup har der endog fra Ministeriets Side for nogle Aar siden været bekendtgjort, at den skulde sælges ved Auktion, men denne er aldrig bleven afholdt. Nu forekommer det mig, at dersom det er rigtigt, at Akademiet stiller sig ved disse Hovedgaarde, og det er det vistnok, naar Conjunctionerne dertil ere nogenlunde gunstige, maatte man forsøge paa at udbyde til Salg Skovene eller idetmindste endeel af Skovstrækningerne i Forbindelse med Hovedgaardene eller ialtskab alternativt med eller uden Hovedgaardene. Det vil efter mit og Sagkyndiges Skøn være meget hensigtsmæssigt, da netop disse Hovedgaarde ligge omgivne af Skovene. Der er rigtignok den Umstændighed derved, at Hovedgaardene ikke kunne sælges uden med de Forpagtningsbyrder, der nu hvile paa dem. Der er imidlertid tidligere her i Thinget, i 1852, vedtaget en Lov om Salg af en af Akademiets Hovedgaarde, nemlig Hellestrup, som blev solgt til fri Eieendom, og denne Gaard blev betalt langt over det, som den daværende Kultusminister ventede, at den vilde udbringe ved Auktion, og langt over de Indtægter, som Akademiet dengang havde haft af den. Jeg troer derfor, at dette Spørgsmaal om Salget af Sørø Akademiets Skove trænger til en dybere Undersøgelse end den, som hidtil vides at have fundet Sted.

Johansen: Jeg skal blot i Korthed tillade mig at antyde de Grunde, der have bevæget mig til at stille det Endringsforslag, som gaaer ud paa, at Udgiftspost 18 under Sørø Akademi forhøies med 1000 Rd. Jeg har derved nærmest haft de høiere Landbostoler for Øie, som jo ogsaa selv Posten angaaer. Det er min fulde Overbeviisning, at dersom Landbostanden, Almuen paa Landet og Bondestanden i Særdeleshed, skal røgte det Høverd, som er bleven den tildeel ved vor Grundlov, paa en fyldestgjørende og tilfredsstillende Maade, saa kan det ikke stee anderledes, end ved at der gives dens mandlige Ungdom Leilighed til at erhverve sig større Rundskaab, end det nu er den muligt under den nærværende Almueskolevæsens Tilstand at erhverve sig; og det kan kun stee

derved, at man trindtom i Landet opretter høiere Skoler, som kunne og ville blive let tilgængelige for den confirmerede Ungdom og dem, som staae i lige Alder med den, saa at den kan søge derhen og faae den Rundskaab udvidet, som den allerede kun sparsomt og tarvelig nok har erhvervet sig i Almueskolerne, og at det især kan blive let for dem, som have Lyft og Evne dertil. Jeg har ved denne Leilighed jo nærmest for Øie den Skole, som der er bleven opbygget i det nordlige Fyen i Odense Amt i Lumbj By. En saadan Skole er der allerede paabegyndt, idet der er leiet et Lokale, ansat en Lærer, og Skolen har allerede 14 Elever i Vinter. Det kunde maaskee ikke være upassende her at nævne nogle af de Bestemmelser, der ere tagne med Hensyn til Skolen og dens Beliggenhed. Naar man har valgt Lumbj til Skolens Beliggenhed, er det deels fordi denne By er omtrent midt i Amtet, og deels fordi det er en Bondeby med mange Selveiergaarde, hvor det vil være let for Eleverne at indtinge sig i Kost og Logis, og naar man med Tid har valgt en Bondeby for Skolens Beliggenhed, da er det ogsaa, fordi man derved har troet at ville opnaae, at, naar Sønnen vendte hjem igjen fra Skolen, vilde han komme hjem med forsøgede Rundskaaber, men forøvrigt som flet og ret Bonde. Planen gaaer dernæst ud paa, at der til næste Sommer skal opføres en Skolebygning, hvori der foruden de fornødne Skolelokaler kan være Bolig for en gift Lærer, det vil sige, for en Lærer, som kan boe der med Familie. Overflagen til denne Skolebygning andrage 1,600 Rd., og til Forstanderen eller Førstelæreren er der foreslaaet og endogsaa accorderet om 600 Rd. for det første Aar; man har ogsaa til Hensigt at ansætte en Anden-Lærer, som skal lønnes med 300 Rd., det vil altsaa udgjøre omtrent 2,500 Rd. Der blev i Løbet af forrige Sommer ved frivillige Bidrag indsamlet til Skolen omtrent 1000 Rd., og Amtet har ogsaa lovet et Tilskud af 100 Rd., men da det er klart, at disse Summer ikke ville strække til til Diemedets Opnaaelse, og det er mig bekendt, at de Mænd, som staae i Spidsen for Sagen, ville indgaa til Kirke- og Underviisningsministeriet med et Andragende om at faae Understøttelse af Sta-